

Sygn. akt VI RCa 332/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Biernat - Kalinowska (spr.)

Sędziowie: SO Waldemar Pałka

SO Lech Dłuski

Protokolant: p.o. sekr. sąd. Urszula Szydło

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2018 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej **O. M.** reprezentowanej przez matkę A. B.

przeciwko **W. M.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mrągowie

z dnia 17 października 2017 roku

sygn. akt III RC 49/17

1. apelację oddala;

2. zasądza od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt VI RCa 332/17

UZASADNIENIE

Powódka A. B. działając w imieniu swojej małoletniej córki O. M. wniosła ostatecznie o podwyższenie alimentów przysługujących małoletniej od pozwanego W. M. ustalonych na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 07 września 2012 r., sygn. akt VI RC 2/12 i zmienionych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie sygn. akt I ACa 782/12 z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 1 100 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu wskazała, że od czasu ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów znacznie wzrosły potrzeby małoletniej, która obecnie ma prawie 6 lat i wkrótce pójdzie do szkoły. Podała, że pozwany poza alimentami i odwiedzaniem córki raz w miesiącu, nie interesuje się dzieckiem. Ona zaś z osiągniętych dochodów nie jest w stanie pokryć usprawiedliwionych potrzeb córki.

Pozwany W. M. uznał powództwo do kwoty alimentów wysokości po 900 zł miesięcznie. Zaprzeczył aby koszty utrzymania małoletniej wskazywane przez jej matkę były tak wysokie. Podał, że pracuje w Norwegii, jako kucharz i

zarabia od 6 000 zł do 8 000 zł, przy czym ponosi wysokie koszty utrzymania. Dodatkowo przekazuje alimenty w kwocie 400 zł na rzecz swojego syna, który mieszka w Niemczech.

Wyrokiem z dnia 17 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Mrągowie podwyższył alimenty ustalone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 782/12 od pozwanego na rzecz małoletniej z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty 1 050 zł miesięcznie.

Sąd ten ustalił, że w dacie orzekania o obowiązku alimentacyjnym pozwanego względem małoletniej miała ona niespełna dwa lata, była niemowlakiem, a koszty jej utrzymania wynosiły około 1 200 zł miesięcznie. Jej matka była wówczas zatrudniona w (...) i uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 1 500 zł miesięcznie. Mieszkała w domu jednorodzinnym wraz ze swoją matką i siostrą. Prowadziła też gospodarstwo agroturystyczne i otrzymywała dotacje unijne do nieruchomości rolnych w wysokości około 22 000 zł rocznie. Pozwany przebywał wówczas w Norwegii, gdzie pracował, jako kucharz i zarabiał około 7 000 zł miesięcznie. Ponościł opłaty związane z wynajmem mieszkania i utrzymaniem siebie w wysokości około 5 700 zł miesięcznie.

Odnośnie aktualnej sytuacji małoletniej Sąd Rejonowy ustalił, że ma ona obecnie 6 lat i uczęszcza do zerówki. Nosi okulary korekcyjne, znajduje się pod opieką lekarza stomatologa. Uczęszcza na zajęcia dodatkowe – basen, konie i zumbę. Średni miesięczny koszt jej utrzymania, bez kosztów mieszkania wynosi około 1 400 zł. Nadal wraz z matką, babcią i siostrą matki mieszka w domu jednorodzinnym. Podatek od nieruchomości wynosi 8 700 zł rocznie, energia elektryczna 300-400 zł miesięcznie, opłata za wodę 200 zł za dwa miesiące. Konieczny jest jeszcze zakup drewna i węgla na opał.

Jak ustalił Sąd I instancji matka małoletniej nadal jest zatrudniona w (...). Otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 2 200 zł miesięcznie. W dalszym ciągu prowadzi gospodarstwo agroturystyczne i otrzymuje dotacje do nieruchomości rolnych w wysokości około 24 000 zł rocznie. Spłaca kredyt odnawialny.

Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że ojciec małoletniej nadal pracuje w Norwegii jako kucharz i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie około 8 000 zł miesięcznie. Poności opłaty związane z wynajmem mieszkania (3 000 zł), koszty wyżywienia i utrzymania (2 000 zł), zakupu biletu miesięcznego (580 zł), biletów lotniczych do Polski oraz opłaty za telefon (500 zł). Płaci zasądzone alimenty. Kontaktuje się z córką raz w miesiącu. Przekazuje kwotę 100 euro miesięcznie na rzecz swojego syna z poprzedniego związku, który mieszka w Niemczech.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że doszło do zmiany stosunków uzasadniającej zwiększenie wysokości świadczenia alimentacyjnego pozwanego względem małoletniej. Sąd zwrócił uwagę, że w okresie 4 lat od ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów nastąpił wzrost potrzeb małoletniej związanych przede wszystkim z jej naturalnym rozwojem fizycznym i rosnącymi wydatkami na odzież, żywność, środki czystości oraz rozpoczęciem nauki szkolnej. Podał przy tym, że sytuacja finansowa zarówno matki małoletniej, jak i ojca uległa nieznacznej poprawie.

Tym samym, wobec faktu, że pozwany oprócz płacenia alimentów w zasadzie nie uczestniczy w życiu córki, a cały ciężar jej wychowania spoczywa na powódce zdaniem Sądu Rejonowego winien on większym zakresie ponosić ciężar jej utrzymania. Zdaniem Sądu I instancji zasądzona kwota alimentów przystaje do obecnych potrzeb małoletniej oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zarzucając mu:

1. naruszenie art. 138 k.p.c. poprzez przyjęcie, że nastąpiła zmiana stosunków polegająca na zwiększeniu usprawiedliwionych potrzeb małoletniej w stopniu uzasadniającym podwyższeniem jego obowiązku alimentacyjnego;
2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na dowolnej ocenie dowodów prowadzącej do przyjęcia, że:

- pozwany jest w stanie uiszczać tytułem obowiązku alimentacyjnego kwotę 1 050 zł miesięcznie, bez jego nadmiernego obciążenia majątkowego,
- potrzeby małoletniej uzasadniają alimenty w zasądzonej kwocie;

3. niezgodność ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym zebrany w sprawie poprzez:

- ustalenie, że pozwany zarabia 8 000 zł,
- ustalenie, że poza płaceniem alimentów pozwany nie uczestniczy w życiu córki.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa ponad kwotę 100 zł, tym samym podwyższenie dotychczasowych alimentów do kwoty po 900 zł miesięcznie oraz o rozstrzygnięcie o kosztach według norm przepisanych. Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu zaprzeczył aby koszty utrzymania małoletniej były tak znaczne, jak wskazuje jej matka. Przyznał, że pracuje w Norwegii, gdzie zarabia od 6 000 zł do 8 000 zł miesięcznie. Ponosi znaczne miesięczne wydatki związane z wynajęciem mieszkania i swoim utrzymaniem. Zwrócił uwagę, że ponosi również wysokie koszty zakupu biletów lotniczych, gdyż jeden weekend każdego miesiąca spędza wraz z małoletnią w kraju. Dodał, że dochody matki powódki wzrosły w ostatnim czasie o około 700 zł. Dodatkowo otrzymuje ona dopłaty unijne i wynajmuje turystom około 8 pokoi.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że koszty małoletniej znacząco wzrosły, gdyż małoletnia obecnie uczęszcza na zajęcia dodatkowe. Nadto po przebytych złamaniu łokcia wymaga rehabilitacji. Przechodzi kurację odpornościową, co związane jest z zakupem specjalnych szczepionek. Zwróciła uwagę, że pozwany nie przedłożył aktualnego zaświadczenia o swoich zarobkach, natomiast z zaświadczenia z grudnia 2016 r. wynika, że zarobił 8 730 zł. Zaprzeczyła aby pozwany spędzał z małoletnią jeden weekend w każdym miesiącu i kupował jej drogie prezenty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w Mrągowie przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe, zaś w uzasadnieniu wyroku przedstawił swoje wnioski, wskazał na dowody, którym dał wiarę wskazując dokładnie powody tych decyzji. Sąd II instancji w pełni podziela ustalenia i ocenę dokonaną przez Sąd I instancji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd prawidłowo ocenił, iż nastąpiła w sytuacji stron zmiana stosunków, będąca istotną, w rozumieniu przepisu art. 138 kro.

W uzasadnieniu wyroku wskazano, dlaczego sąd ustalił, że nastąpił wzrost usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki.

Przypomnieć tylko w tym miejscu należy, że Sąd Rejonowy wskazał na upływ czasu od wydania ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów i obecny wiek małoletniej powódki.

Powyższe okoliczności są zaś bezsporne i same przez siebie powodują wzrost usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej do alimentacji w porównaniu do okresu, kiedy wydawano zmieniane orzeczenie w przedmiocie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Od poprzedniej sprawy w przedmiocie alimentów upłynął okres pięciu lat, w tym czasie potrzeby małoletniej powódki wzrosły na skutek jej naturalnego rozwoju zarówno fizycznego, jak i intelektualnego. Słusznie Sąd I instancji wskazał, iż potrzeby powódki wzrosły typowo dla jej wieku – rośnie, rozwija się, potrzebuje nowej odzieży, obuwia oraz, że doszły dodatkowe wydatki związane z rozpoczęciem nauki i dodatkowymi zajęciami pozalekcyjnymi. Wbrew zarzutom apelacji pozwanego, małoletnia po złamaniu łokcia wymaga również rehabilitacji. Nadto z uwagi na to, że często się przeziębia wymaga podawania szczepionek odpornościowych, co niewątpliwie zwiększa koszty jej utrzymania.

Podobnie nie sposób odmówić małoletniej prawa do udziału w dodatkowych zajęciach, na które uczęszcza obecnie większość dzieci, tym bardziej, że sytuacja materialna rodziców pozwala na poniesienie takich dodatkowych kosztów.

Pozwany skoncentrował się na wykazaniu swojej niekomfortowej sytuacji materialnej podając, że po odliczeniu wszystkich miesięcznych zobowiązań pozostaje mu niewielka kwota na pokrycie jego podstawowych potrzeb. Wskazać jednak należy, że pozwany nie przedstawił aktualnego zaświadczenia o wysokości swoich zarobków, zaś z przedłożonego zaświadczenia z grudnia 2016 r. wynika, że zarabia, w przeliczeniu na złotówki około 8 730 zł. Niewątpliwie ponosi on w Norwegii wyższe koszty utrzymania, jednakże podkreślić należy, że zabezpieczenie potrzeb dzieci powinno być priorytetem w wydatkach rodziców.

Zdaniem Sądu Okręgowego ustalona przez Sąd Rejonowy w Mrągowie wysokość kosztów utrzymania małoletniej jest standardowa, adekwatna do jej wieku, stanu zdrowia i warunków środowiskowych.

Sąd Odwoławczy nie podzielił zatem stanowiska skarżącego w zakresie kwestionowania rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. W konsekwencji po analizie postępowania przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy dokonanej przez przyzmat zarzutów apelacyjnych Sąd Odwoławczy uznał, że wyrok Sądu I instancji jest słuszny i prawidłowy, zaś argumenty apelacji nie zdołały go zdyskredytować, wobec czego na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, nakazując pozwanemu zwrócić powódce kwotę 450 zł tytułem celowego dochodzenia praw i celowej obrony.